

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1300

Vragen van de leden **De Krom** en **Blok** (beiden VVD) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de minister van Justitie over *een echtpaar dat de overheid heeft opgelicht door een WWB-uitkering te ontvangen terwijl ze voor € 300.000 aan onroerend goed in Turkije bezit*. (Ingezonden 20 november 2009)

1
Bent u bekend met de uitzending van het NOS Journaal over het echtpaar uit Spijkenisse dat de overheid voor € 250.000 heeft opgelicht door een WWB-uitkering te ontvangen terwijl zij voor € 300.000 aan onroerend goed bezit in Turkije?¹

2
Is het waar dat dit echtpaar de overheid voor € 250.000 heeft opgelicht door te verzwijgen onroerend goed te bezitten in Turkije? Is het daarnaast waar dat dit echtpaar al sinds 1983 een bijstandsuitkering ontving?

3
Is de uitkering inmiddels stopgezet? Zo nee, waarom niet?

4
Heeft de gemeente Spijkenisse beslag gelegd op het onroerend goed in Turkije? Zo nee, waarom niet?

5
Welke nationaliteit(en) heeft dit echtpaar?

6
Is het bekend sinds wanneer dit echtpaar het desbetreffende onroerend goed in bezit heeft?

7
Kunt u een inschatting geven van het aantal van dit soort fraudegevallen per jaar en van de financiële omvang van de fraude? Kunt u concreet aangeven hoe u fraude zoals in bovenstaande situatie gaat voorkomen? Geeft deze zaak aanleiding voor de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (SIOD) om verscherpt toezicht te houden? Zo nee, waarom niet?

8
Is het waar dat de uitkering slechts tot 1997 kan worden teruggevorderd en, zo ja, op basis waarvan? En is het waar dat slechts de helft van het bedrag van € 250.000 kan worden teruggevorderd? Zo ja, waarom niet meer dan de helft?

9
Wanneer niet de gehele bijstand kan worden teruggevorderd bent u bereid de mogelijkheden voor wetswijziging te onderzoeken, zodat in de toekomst in dit soort zaken de gehele bijstand kan worden teruggevorderd?

10
Uitgaande van de brief van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 10 juli 2009 waarin staat dat bij uitkeringsfraude

boven € 35.000 te allen tijde aangifte moet worden gedaan, is er aangifte gedaan? Wordt dit echtpaar strafrechtelijke vervolgd? Zo nee, waarom niet?

11
Bent u bekend op welke wijze de gemeente Spijkenisse uiteindelijk achter deze fraude is gekomen? Kunt u aangeven waarom dit echtpaar dit zo lang heeft kunnen verzwijgen? Zo nee, gaat u dit dan (laten) onderzoeken?

¹ NOS Journaal, 12 november 2009.

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de minister van Justitie (ontvangen 20 januari 2010)

1
Van deze zaak heb ik kennis genomen na lezing van het artikel in het dagblad Trouw van 13 november jongstleden.

2
De gemeente Spijkenisse heeft inderdaad geconstateerd dat het echtpaar in kwestie niet aan de inlichtingenplicht heeft voldaan, doordat zij vanaf 1983 – het jaar waarin hen een bijstandsuitkering werd toegekend vermogen dat in hun

bezit was hebben verzwegen. Het schadebedrag wordt geschat op € 250.000 in totaal.

3

Ja, de gemeente heeft de uitkering per 1 oktober jongstleden beëindigd.

4

Ja. Na vaststelling van het officiële feitenrapport, is op 28 juli jongstleden beslag gelegd.

5

De echtgenoten hebben beiden de Turkse nationaliteit.

6

Volgens de informatie waarover de gemeente Spijkenisse beschikt heeft het echtpaar de grond in 1976 gekocht en zijn de eerste appartementen in 1986 opgeleverd.

7

Van de (financiële) omvang van dit soort fraude is geen schatting voorhanden. Wel kan ik verwijzen naar Hoofdstuk 8 van de Integrale Rapportage Handhaving 2008 (TK 2008–2009, 17050, nr. 392). Daarin wordt vermeld dat het Internationaal Bureau Fraude-Informatie (IBF) in 2008 een kleine 400 verzoeken van Nederlandse gemeenten met betrekking tot vermogensonderzoeken in behandeling heeft genomen. In ongeveer 200 zaken is onroerend goed in het buitenland getraceerd met een totale taxatiewaarde van € 12,3 miljoen.

Sinds de invoering van de Wet Werk en Bijstand (WWB) in 2004 ligt de bevoegdheid om invulling te geven aan het gemeentelijke handhavingsbeleid volledig bij de gemeenten. Ik heb er vertrouwen in dat de gemeente deze fraudezaak effectief en langs de geëigende kanalen weet aan te pakken, en zich in het verlengde daarvan zal bezinnen op mogelijkheden om soortgelijke fraude in het vervolg zo vroeg mogelijk op het spoor te komen. De SIOD speelt hierbij als opsporingsdienst geen rol, omdat de gemeente ook verantwoordelijk is voor de intensiteit van het toezicht. De SIOD komt normaal gesproken in beeld wanneer er sprake is van georganiseerde en/of grootschalige fraude en/of wanneer er bijzondere opsporingsbevoegdheden benodigd zijn om de fraude te kunnen bewijzen.

8

De grensdatum van 1 juli 1997 wordt in meerdere gevallen gehanteerd bij terugvorderingen en komt voort uit de uitspraak van de Hoge Raad van 22 december 2000 (LJN AA9135). In deze zaak is echter de vraag aan de orde of deze uitspraak nog gelding heeft. De overgangsbepalingen waar de Hoge raad zich in zijn uitspraak van 22 december 2000 op baseerde zijn inmiddels vervallen. Bij terugvordering van na 1 juli 1997 betaalde bijstand gold al sinds die datum de verjaringstermijn van 20 jaar op grond van art. 3:309 van het Burgerlijk Wetboek. Over de vraag welke termijn in een specifiek geval geldt is het woord uiteraard voorbehouden aan de rechter.

9

Ik zal mij beraden op de mogelijkheden om in dit soort zaken de gehele onverschuldigd betaalde bijstand terug te vorderen en u daarover nader berichten.

10

De gemeente heeft mij laten weten dat tot nog toe geen aangifte is gedaan. In dergelijke zaken van vermoedelijke fraude waarbij onderzoek moet worden gedaan in het buitenland, verkiest de gemeente, op advies van het Internationaal Bureau Fraude-informatie (IBF), de weg van navraag bij de Nederlandse ambassade en de sociaal attaché. Nu de bewijsstukken beschikbaar zijn, is de gemeente Spijkenisse voornemens op korte termijn aangifte te doen.

11

De zaak is – zo laat de gemeente Spijkenisse weten – onderzocht naar aanleiding van een anonieme tip. Uit het feit dat deze zaak zo lang buiten beeld heeft kunnen blijven, kan worden afgeleid dat het betrokken gezin het bezit van onroerend goed in Turkije kennelijk jarenlang achtereen stil heeft weten te houden. De keuze om al dan niet nader onderzoek te doen is aan de gemeente.